

Een brievengaarder had vaak wat kleine nevenfuncties. Je kon via hem ook advertenties opgeven of een abonnement op krant of tijdschrift regelen. Al met al had een brievengaarder die ook de telefooncentrale bediende een vrij druk leven. Het was daarom dat de Directeur-generaal der Posterijen in 1913 bepaalde dat alle brievengaarders op rijkskosten van looldiensten worden ontheven en zelf geen post meer hoefden te bezorgen.

Dan wordt het 1914 en viert de heer Boeijenga zijn 25-jarig jubileum bij de Posterijen op 2 maart. Onder vele blijken van belangstelling van superieuren, collega's en ingezetenen wordt hij gehuldigd met de wens dat

hij op zo uitnemende wijze zijn ambt zal mogen blijven waarnemen. De jubilaris wordt er van overtuigd dat zijn betoonde welwillendheid jegens het publiek steeds op hoge prijs wordt gesteld.

In oktober 1915 wordt een salarisverhoging van f. 25,- (op jaarbasis) toegekend aan de kantoorhouder te Heeg. De voorzitter der raadsvergadering verwacht dat Boeijenga te Woudsend nu ook wel zal komen met een adres. Die voorstelling kwam uit in juli 1916. Tijdens de eerste Wereldoorlog was er schaarste aan vele artikelen en ook werd alles snel duurder. Daardoor kunnen we in een krant uit 1917 lezen: In verband met het gebrek aan

geel metaal zullen tot nader order de uniform kledingsstukken voor post en telegraafpersoneel zonder knopen worden verstrekt. Het personeel zal de knopen van oude onbruikbare kleding moeten aanbrengen op de nieuwe. Ook krijgen de kantoorhouders te Heeg en Woudsend een duurtetoeslag van f. 50,- over 1917 en 1918.

Vanaf 15 november 1917 kan men een postrekening aanvragen bij de PTT kantoren; de bijkantoren kunnen alleen stortingen accepteren. Vandaar dat erop sommige van mijn enveloppen van de Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij van Woudsend onder het postrekeningnummer 57750 soms "kantoor: Sneek" staat. Vanwege de sterk gestegen kosten van levensonderhoud wordt op de begroting voor 1919 een verhoging voor het telegraafkantoor Heeg van f. 225,- op f. 300,- en voor Woudsend van f. 150,- op f. 200,- toegekend. Raadslid Nauta acht de verhoging voor Woudsend nog te laag, maar krijgt onvoldoende medestanders.

Per 1 januari 1920 worden de titels postbode en hulppostbode vervangen door besteller en hulpbesteller en krijgen ze gelijke uniformen. Ongeveer tegelijkertijd worden de beheerders van de telefoonkantoren te Heeg, Woudsend en Scharnegoutum en de telegrambestellers eervol ontslagen omdat de kantoren door het Rijk worden overgenomen.

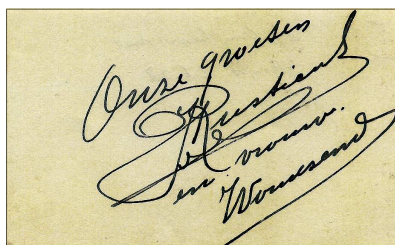
Als laatste bericht uit de krant noteerde ik dat aan de heer J.A. Boeijenga op zijn verzoek per 1 juni 1924 eervol ontslag wordt verleend als kantoorhouder bij

de Post- en Telegraafdienst te Woudsend en dat de heer J. Rusticus, brievenbesteller te IJlst, is benoemd tot kantoorhouder der posterijen te Woudsend.

Jan Rusticus is geboren op 24-6-1881 en begon zijn loopbaan als postbode in Witmarsum, zijn geboorteplaats. Vervolgens werd hij brievenbesteller te IJlst en promoveerde hij op 43-jarige leeftijd naar de functie van brievengaarder te Woudsend. Rusticus was gehuwd met Dieuwke Felkers die op 4-1-1882 in Wommels was geboren. Het echtpaar kreeg drie kinderen, achtereenvolgens Leentje, Sjoerd en Boukje. Beide dochters waren, voor hun trouwen, telegrambezorgsters en, zoals we later zullen zien, Sjoerd werd de opvolger van zijn vader.

De foto die we van het echtpaar Rusticus-Felkers tonen zou wel eens gemaakt kunnen zijn rond de tijd dat zij naar Woudsend kwamen. De handtekening op een briefkaart van juni 1928 laat het mooie, krachtige handschrift zien van de brievengaarder. Hij kon goed overweg met het vele papierwerk dat een postkantoor nu

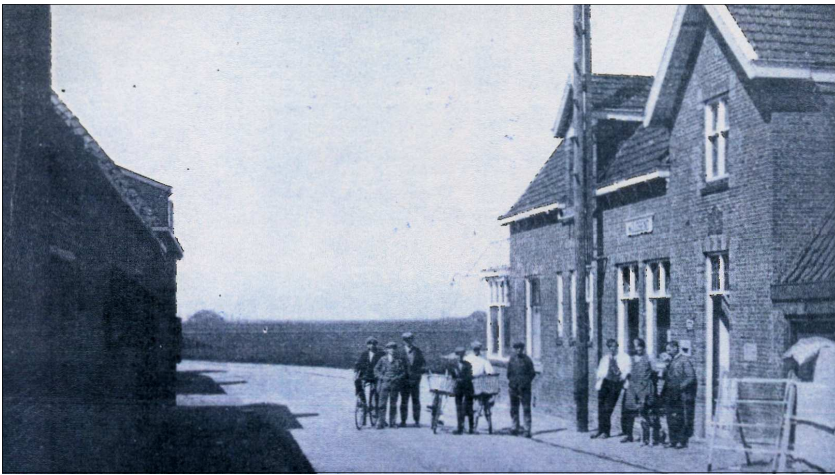
eenmaal met zich bracht. Of het waar is of niet, maar mevrouw Rusticus had als bijnaam "de houten spekhamme" omdat zij in de crisisjaren zich groot wilde houden en steevast bij het eten een in hout nage maakte ham op tafel zou hebben gezet.

Het is altijd mooi als je de namen kent van de mensen op de foto of prentbriefkaart. Het

geeft een zekere meerwaarde. Op de foto met frontaanzicht van het postkantoor staan twee meisjes op het terras boven de erker. Het zijn Pierkje Buwalda, dochter van bakker Buwalda, en haar vriendin Boukje Rusticus. U zult het misschien nauwelijks kunnen zien want de circa 10-jarige meisjes dragen lichte zomerkleren en komen daardoor niet goed uit achter de witte reling. In de deuropening, met witte pet, staat Jan Rusticus en rechts van hem zoon Sjoerd. Op de stoep van de ingang van het kantoor aan de zijkant zit Pake Bonnema, de pleegvader van mevrouw Rusticus-Felkers. Van de kinderen op straat zijn geen namen bekend.

De tweede foto van de zijkant van het postkantoor laat twee jongens met bakfietsen zien; de linker is Roel Ypenga, bakkers-knecht, en de rechter is slager Dix (of Diks) Nicolai. Tegen de kantoormuur geleund en met wit jasje is Klaas van Jouke de Boer; om mij onbekende redenen werd hij Klaas Purol bijgenaamd. Rechts van Klaas staat Ymkje de Jong, dochter van C. de Jong (in de wand-

ling Kees Post) en dan volgt Rusticus zelf met de hond. Omdat die hond op het origineel al nauwelijks te onderscheiden valt, gooien we er nog een foto tegenaan, maar dan van een wit poedelachtig hondje dat geshowd wordt door een pijprokende Rusticus. Over dat hondje straks meer.

Van het personeel tijdens de periode Rusticus kan ik niet veel melden. Behalve dat zijn dochters telegrambezorgsters waren, had hij als vervangster Foekje Risselade. Zij was een dochter van bakker Risselade. Sietske Lijklema is tot haar trouwen in 1949 een tijdlang telefoniste geweest. Als postbode fungeerden o.a. een zekere Wielsma, Cornelis de Jong, Murk de Koe en Klaas Pruikma.

Op 4 oktober 1947 waren Jan en Boukje Rusticus 45 jaar getrouwd. Zij kregen toen o.m. een "goatling" aangeboden waarvan ik een foto heb gemaakt omdat, heel kunstig, het postkantoor en woning daarin is gedreven. Een goatling is een kookketel van gegoten metaal en werd vaak voor het wasgoed gebruikt. Deze goatling wordt gelukkig als sierplantenbak gebruikt.

Jan en Boukje bleven tot 1949 in het postkantoor wonen en verhuisden toen naar de Molenstrjitte. Daar overleed Jan Rusticus op 11 januari 1952, terwijl zijn echtgenote op 25 oktober 1975 te Sneek overleed.